

DIRVA

Nr. 42

Balandžio-April 8, 1960

Cleveland, Ohio

GRIEŽTAS BONNOS PROTESTAS MASKVAI

Vokiečių socialdemokratai yra priešingi draugingumui su Ispanija

Vakarų Vokietija nepaprastai griežta nota reago į beveik jau ištisą mėnesį besitęsiančią sustiprintą Sovietijos kampaniją prieš Bonną. Metusi šalin visus diplomatinis pagražinimus, Vak. Vokietijos vyriausybė Maskvai įteiktoje notoje apkaltino rusus, kad jie viršūnių konferencijos išvakarėse siekią paskleisti "nesantaiką ir nepasitikėjimą".

Notoje pastebima: "Federalinė vyriausybė negali tikėti sovietų proklamuojamų pastangų mažinti tarp-

tautinę įtampą nuoširdumu, kol Sovietija be pertraukos bando visame pasaulyje atgaivinti neapykantą ir priešišumą vokiečių tautai". Pagrindiniu notos taikiniu buvo prieš Vokietiją nukreiptos Chruščiovo kalbos Prancūzijoje.

Notoje taip pat kaltinama melavimu sovietinė pasuntinybė Bonnoje. Dėl Izvestijoje kovo 20 pasirodžiusio straipsnio Vak. Vokietijos užs. reikalų ministerija pareiškusi "labai griežtą" protestą sovietų pasiuntinybėje, bet pastaroji vėliau paskelbė apie tą protestą nieko nežinojusi. Izvestija skelbė, kad Washingtono tautinės galerijos svečių knygoje rastos svasitikos galėjusios būti išbraižytos paties Adenauerio, kai jis ten lankėsi ir pasirašė svečių knygoje.

Nauji puolimai

Maskvoje buvo suruoštas naujas propagandinis spektaklis prieš Vakarų Vokietijos pabėgėlių ministerį Th. Oberlaenderį. Buvusio Sovietijos "prezidento" N. Šverniko vadovaujama organizacija sukvietė užsienio spaudos atstovų konferenciją, kurioje 10 liudininkų, tariamai bendradarbiavusių

su naciais ir vėliau "pamačiusių sovietinės realybės šviesą", teigė, kad Oberlaenderis vadovavęs baudžiamajam nacių batalionui, kuris įvykdė Lvovo žudynes 1941 m. pavasarį. Jų liudijimams paremti salėje buvo suruošta "dokumentinių fotografijų" paroda.

Bonnoje Oberlaenderis paneigė kaltinimus, kaip "siaubingą melą". Lvovo kaliniai buvę išžudyti pačių rusų, nespėjus jų evakuoti nuo artėjančios vokiečių kariuomenės.

Kaltinimams prieš Oberlaenderį tirti Olandijoje buvo sudarytas buvusių rezistencijos kovotojų komitetas, kuris apklausė 232 liudininkus ir radęs, kad kaltinimai yra "visiškai be pagrindo", savo veiklą baigė.

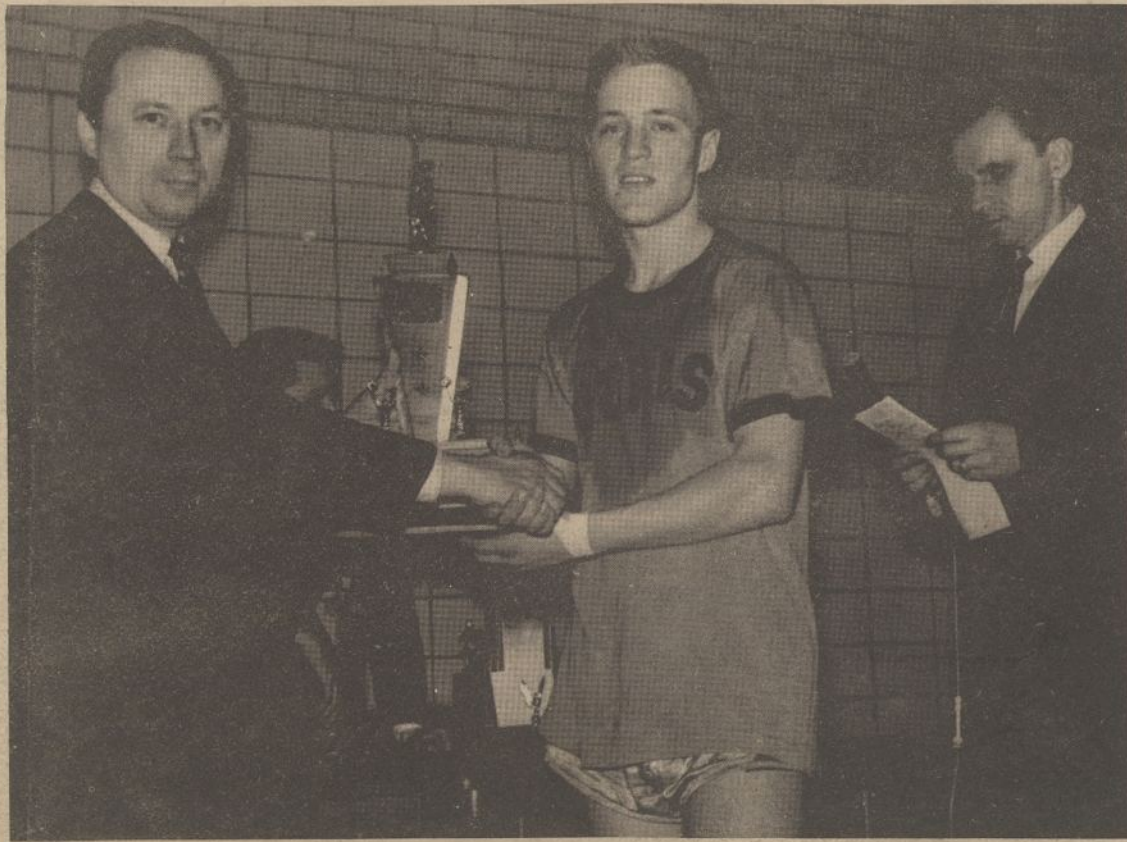
Debatų dėl Ispanijos

Bonnoje, karštuose parlamento debatuose, Vakarų Vokietijos užsienio reikalų ministris von Brentano atsisakė iš vyriausybės planų neburaukti karinių bazių Ispanijoje įsigijimo klausimą. Savo išvedžiojimuose jis pareiškė padėką tiems NATO kraštams, kurie sutiko vokiečiams leisti steigti karinius sandėlius ir apmokymo poligonus jų teritorijoje. Tačiau dar teberekia studijuoti, tos bazės būsiančios pakankamos.

Bazės Vokietijai yra pasiūliusios Prancūzija, Belgija ir Olandija. Taip pat šiuo metu Bonnoje tariamasi su Norvegijos atstovu dėl Vak. Vokietijos laivynui reikalingų laivyno sandėlių ir remonto dirbtuvių steigimo.

Netikėtai įkarštėjusiuose parlamento debatuose von Brentano pasireiškė, kaip Ispanijos glaudesnio įjungimo į Vakarų tautų bendruomenę šalininkas. "Vokietija palaikė draugiškus ryšius su Ispanija ištisais šimtmečiais", pastebėjo jis. "Ir mes esame įsitikinę, kad Ispanija yra lojali Vakarams. Todėl vyriausybė yra įsitikinusi, kad tuos draugiškus santykius su Ispanija vėl reikia atgaivinti."

Vakarų Vokietijoje draugingumo su Ispanija priešai yra socialistai. ŽENEVOJE, tarptautinėje nusiginklavimo konferencijoje, Vak. karų atstovai atmetė Chruščiovo pasiūlytą "visuotinio nusiginklavimo" planą, kaip netinkantį bazę bet kuriems nusiginklavimo kompromisams. Sekančiame posėdyje Prancūzijos atstovas Jules Moch sovietams pasiūlė: prašykite Maskvą naujo projekto, nes senasis jau atmetas.

Jaunųjų krepšininkų prieaugliui skatinti Dirva paskyrė gražią pereinamąją taure. Ir įvykusiose Chicagoje V.V. Sporto Apygardos pirmenybėse pirmą kartą ji teko Neries I komandai, Nuotraukoje apygardos vadovas A. Bielskus įteikia pereinamąją dovaną Neries komandos kapitoniui A. Bartkui. Greta Dirvos bendradarbis P. Petrutis.

E. Šulaičio nuotrauka

LIETUVIAI KAŠA SOVIETAMS AUKSA TOLIMOJE SIBIRO ŠIAURĖJE

Sovietų propagandos aparatas ir špionazas, kuris savo išlaidumų prašoka visas kitas žvalgybas, surija milžiniškas sumas pinigų, kurias sovietinis išdas turi išmokėti užsienio valiuta. Esant žemam eksporto lygiui, tcs valiutos Maskvai stinga, ir ji praeito karo pabaigoje pradėjo ieškoti savo aukso, kurį galėtų iškeisti į užsienio valiutą. Aukso kasimui naudojamos režimo aukos — tremtiniai, kurių tarpe yra ir daug lietuvių.

Čia skelbiame antrąjį neskelbiamais keliais iš Sibiro gautą pranešimą nušviečiantį, kokiose sąlygose auksakasiai gyvena. Aprašomoji stovykla yra tolimojoje šiaurėje, į rytus nuo Ochocko jūros.

Pavasaris, vasara ir rudenis čia trunka tik 3 mėnesius, o visą kitą metų laiką — žiurį žiema. Žiemos metu labai trumpos dienos, o vidurziemį — ištisas savaites tęsiasi naktis.

Šalčiai per žiemą tęsiasi be pasikeitimų. Nors oras yra labai sausas, bet alsuoti per šalčius yra sunku. Viskas apdengta sniego ir ledo klotu.

Tarp laukinių žvėrių

Vasarą kiek atšyla žemės paviršius ir pasirodo žuvalynų. Net ir gėlių pasitaiko, bet jos tokios keistos, sausos, atrodo lyg būtų

dirbtinės. Didelių medžių nėra. Vien tik dideli aptriūšusių krūmų plotai.

Įvairių laukinių žvėrių yra daug, pradedant piktom Sibiro meškom ir baigiant vovaitėmis. "Laisvieji" gyventojai turi medžioklinius šautuvus ir eina medžioti. Taip žmonės pasigamina mėsos, o valdžiai turi atiduoti kailius.

Susisiekimas palaikomas šunimis, elniais ir pašliužomis. Naujai pravestais keliais nuolatos kursuoja sunkvežimiai. Pakelėje su tiktais gyventojus visada paveža. Žiemą daugiausia kursuoja traktoriais velkami vežimai.

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

ŽENEVOJE, tarptautinėje nusiginklavimo konferencijoje, Vak. karų atstovai atmetė Chruščiovo pasiūlytą "visuotinio nusiginklavimo" planą, kaip netinkantį bazę bet kuriems nusiginklavimo kompromisams. Sekančiame posėdyje Prancūzijos atstovas Jules Moch sovietams pasiūlė: prašykite Maskvą naujo projekto, nes senasis jau atmetas.

IŠ KUBOS pabėgo ir JAV politinės globos pasipraše Conte Agüero, radio komentatorius ir buvęs artimas premjero Fidel Castro draugas. Jis pareiškė, kad Kuboje negalėjęs kalbėti tiesos.

BALTŲJŲ RŪMŲ viršūnių pasitarime prez. Eisenhoweris pritarė Pentagono projektui paskubinti šešių povandeninių Polaris laivų statybą.

WISCONSINO pirminiuose balsavimuose senatorius Kennedy gavo du trečdalius valstijos delegatų demokratų konvencijai, kuri įvyks šią vasarą.

JAV aeronautikos ir erdvės administracija paskelbė, kad Tiroso I, oro sekimo satelito, antroji kamera perduodanti vaizdus, kurie gali net tikti oro žvalgybos reikalams. Esąs galimas dalykas, kad bandymu nenoromis įsivėlta į karinės reikšmės sritį, kas buvę nenumatyta. Anksčiau tokius spėliojimus įstai-ga buvo paneigusi.

Sovietinis Sputnikas III, 2982 svarų sovietinis satelitas, iššautas 1958 gegužės 15, grįžo žemės atmosferon ir sudegė.

Pionierius V, amerikinis dirbtinis planetoidas, iššautas erdvėn prieš nepilną mėnesį, nutolo nuo žemės daugiau kaip 3,5 mil. mylių ir pradėjo greitėti. Sekimo stotys turinčios vargo, siekdamos išlaikyti radio ryšį. Aparatūra tebeveikianti tvarkingai.

KAIRĖJE: SLA 136 kuopos aktyvesnieji veikėjai Clevelande: Stankevičius, Gaižutienė, Žukas, Gaižutis, Asevičienė, Asevičius, Balas, Vl. Braziulis ir Pr. Alekpa. Prieky būsimieji veikėjai — Šemetaitė ir Gaižutis.

DE GAULLE LONDONE

De Gaulle, kuris prieš dvidešimt metų atbėgo Londonan, kaip nežinomas pralaimėjusio krašto sumuštos armijos generolas, šią savaitę buvo pačios karalienės ir šimto tūkstančių jos pavaldinių iškilmingai sutiktas, kaip Prancūzijos prezidentas.

Prez. De Gaulle ir premjero Macmillano pasitarimuose buvo svarstoma Vakarų taktika ir politika artėjančiai viršūnių konferencijai. Tikima, kad tarp eilės kitų dalykų buvo paliestos ir Sovietijos ginklų siuntos naujai iškylančioms Afrikos valstybėms.

P.Afrikoje vėl reikalaujama iš afrikiečių pasų

Pietų Afrikos vyriausybė vėl sugriežtino savo liniją, paskelbdama veikiančią įstatymą, kuriuo reikalaujama, kad afrikiečiai visada su savimi nešiotųsi identifikacijos pasus ar laikinius juos atstojančius liudijimus. Daugelis afrikiečių tuos pasus viešai sudegino, kai kovo 21, protestuojant dėl reikalavimo juos nešioti, kilo kruvinos riaušės, kurių metu žuvo ir buvo sužeista per 300 žmonių. Kovo 26 vyriausybė buvo laikinai to įstatymo galiojimą atšaukusi.

Tačiau prekybos ir pramonės vadai, susirūpinę rasinės krizės sukeltais nuostoliais, — ruošiasi prašyti vyriausybę, kad toji švelnintų savo liniją. Jų plane siūloma:

* neatidėliojant pradėti pasitarimus tarp afrikiečių vadų ir vyriausybės;

* darbotartinius identifikacijos pasus pakeisti naujais identifikacijos dokumentais ir afrikie-

čiams suteikti daugiau laisvės.

Jie taip pat yra numatę reikalauti vyriausybę, kad toji iš kalėjimo paleistų Afrikos tautinio kongreso šefą Lithuli, kuris, kaip nuosaikus žmogus, geriausiai galėtų padėti pagerinti santykius tarp afrikiečių ir vyriausybės. Jis su kitais 350 politinių vyriausybės priešų buvo areštuotas, riaušėms prasidėjus.

Ekonomistų skaičiavimu, jau tris savaites besitęsianti nenormali būklė pramonei atnešė daugiau, kaip 60 mil. nuostolių. Šiuo metu jau didžioji afrikiečių dalis yra grįžusi dirbti. Darban grįžti juos privertė badas.

Jungtinėse Tautose Tuniso delegatas pareiškė, kad Azijos ir Afrikos tautų blokas numatąs reikalauti, jog Pietų Afrikai būtų pritaikytos sankcijos, jeigu ji atsisakinės bendradarbiauti su JT generaliniu sekretoriumi, peržiūrint jos rasinę politiką.

Taip buvo išdavinėjama Amerika

SOVIETAI ŽINOJO JAV SLAPTĄJĮ KODĄ

Besiruošiančiam lemiamai kovai su Alger Hissu Whitakeriui Chambersui daug nervų kainavo prieš dešimtį metų Hissu įduotų ir jo giminaičio paslėptų dokumentų suradimas ir netikėtai įsivėlusį klaidą Eastman-Kodak bendrovės specialistų pranešime. Pagaliau ji buvo išaiškinta, ir Chambers pradėjo laukti teismo posėdžio.

Pagaliau įrodyta

Per tą laiką teismas nustatė ir įžaidimo bylos datą. Jau anksčiau plačiai paplito gandai, kad šalia ligšiolinių dokumentų atsiradę ir naujos kaltinamosios medžiagos, todėl 1948 gruodžio 7 spaudos tribūnos perpildytos sausakimšais.

Ir radijo bei televizijos stotys atsiumtė savo reporterius. Grindys aplink teisėjų stalą pilnos aparatūrų laidų.

Pirmininkas klausia kaltinamąjį, ar jis gali patvirtinti prieš tris mėnesius radijo pasikalbėjime paskelbtus kaltinimus prieš "Carnegie Fondo tarptautinei taikai" pirmininką Alger Hissą.

Tvirtas Chamberso atsakymas "taip"! Įtempia visų reporterių klausą. Jam lėtai iškeliant ir atidarant portfelį, per visą salę nueina šnibždesys. Buvęs Time vyresnysis redaktorius padeda ant teisėjų stalo 65 fotokopijas ir sako:

--Čia yra įrodymas. Pirmininkas paima jas rankon ir klausia:

--Kieno ranka tie dokumentai nurašyti?

--Alger Hiss ranka, --aiškiu balsu atsako Chambers.

--O kas nurašė mašinėle kitus dokumentus?

--Priscilla, -- atsako Chambers.

--Jūs norite pasakyti: Hissu žmona?

--Taip!

Pirmininkas skelbia apžvalginę santrauką:

--Čia yra per šešiasdešimt dokumentų iš valstybės departamento. Daugiausiai mūsų pasiuntinių telegramos iš kitų kraštų. Visi dokumentai pažymėti "top secret".

Žurnalistai uoliai stenografuoja. Pirmininkas tęsia savo pareiškimą:

--Be to, buvo rasti trys filmai su mikronuotraukomis. Čia jūs matote fotokopijas.

Teisėjas parodo į krūvą nuotraukų. Ji gana aukšta.

--Jų turinys dar ir dabar labai slaptas, --pabrėžia jis. --Tie filmai nebuvo perduoti pulkininkui Bykovui, ir net pats Whitaker Chambers nežinojo jų turinio.

Pranešimas sukrečia reporterius. Spaudos tribūnos per keletą sekundžių ištuštėja. Laikraštininkai bėga prie artimiausių telefonų. Tik keletas lieka "sargybai". Tai, kas čia įvyko, yra viena didžiausių sensacijų Amerikos istorijoje: įrodyta, kad buvęs aukštas valstybės valdininkas ir prezidento patarėjas buvo komunistų agentas.

Išsisuko nuo elektros kėdės

Chamberso - Hissu afera ir Hissu kaltinimas prieš Chambers staiga įgavo kitą atspalvį. Dar vakar buvęs vyresnysis Time redaktorius daugelio žmonių akyse buvo papirkta subjekta, žmogus, neteisingai apkaltinęs buvusį valstybės pareigūną. Dabar staiga į Chamberso pusę palinksta visų simpatijos.

Visame krašte kyla pasipiktinimas Hissu. Tačiau tik 1948

gruodžio 15 teisingumo įstaigos išskelia jam bylą. Tuo automatiškai nutraukiama jo iškeltoji Chambersui byla dėl garbės nuplėšimo.

Be to, jo špionaziškos veiklos jau praėję per daug metų, kad būtų galima už tai bausti. Hissas išsisuko nuo elektros kėdės ir dabar jam tekliama byla tik dėl melagingos priesaikos, nes priešamerikinės veiklos tyrinėjimų komisijai jis buvo prisiekęs, kad niekada nebuvo komunistu.

Be to, jis buvo prisiekęs, kad Whitakerio Chamberso, kurį jis tepažinęs Crosley pavarde, po 1937 sausio 1 niekada nebuvęs sutikęs. Tačiau teisingumo ministerijai perduoti dokumentai yra iš vėlesnio laikotarpio, kaip ir Chambers anksčiau buvo parodęs.

1949 metų birželį Alger Hissas stovi prieš New Yorko prisiekusiųjų teisimą. Jam pirmininkauja teisėjas H. Kaufman, kuris nuo pat pirmosios valandos rodo nepaprastą palankumą Hissui.

Prokuroru paskirtas visai jaunąs advokatas Thomas F. Murphy. Hissu gynėjas Lloyd P. Stryker tuo labai patenkintas. Jis yra įsitikinęs, kad pirmininkaujant tokiam palankiam teisėjui ir turint priešų tokią jauną advokatą, bylą jam visai nesunkiai pasiseks laimėti.

Sovietai viską žinojo

Jau daug metų Strykeris laikomas vienu iš pirmaujančių New Yorko advokatų. Jo iškalba nepaprasta. Bylos, kuriose jis paima gynybą vaidmenį, yra panašios teatro spektakliams. Jis niekada nepradeda savo kalbos, jeigu spaudos suolai pustuščiai, ir jis neturi garantijos, kad jo kal-

ba pasirodys rytinėse laikraščių laidos. Jo honorarai, žinoma, nemaži.

Dvylika prisiekusiųjų daugiausia daržovių pirkčiai ir amatininkai iš New Yorko vidutiniojo luomo, į buvusį Rooseveltą bendradarbi, dabar kaltinamą priesaikos laužymu, žiūri su rezervuotu respektu. Nė vienas prisiekusiųjų nepajėgia įsivaizduoti, kad šis palyginti jaunas vyras, padaręs tokią nepaprastą karjerą, būtų galėjęs dirbti Maskvos komunistams.

Prokuroras bando prisiekusiuosius įtikinti apčiuopiamais įrodymais:

--Iš dokumentų, kuriuos teisėmas yra gavęs, aiškėja, kad kaltinamasis nurašinėjo ir telegramas, kurias valstybės departamentui siuntė JAV pasiuntinys iš Maskvos. Jų pagalba sovietinė dešifravimo tarnyba, Hissui pateikęs atvirą tekstą, nesunkiai galėjo iššifruoti mūsų kodą ir skaltinti visas šifruotas telegramas.

Tai faktas, Jau tuoj po karo išaiškėjo, kad "kodas D", kuris buvo naudojamas karo metu, likęs bevertis. Hissu pagalbstimi sovietai viską išskaitydavo ir žinodami JAV planus, atitinkamai taikydavo savuosius ėjimus.

Tačiau gynėjas ramus. Jis nukreipia dėmesį kiton temon pareikšdamas, kad Chambers esąs psichiškai nesveikas. Tam įrodyti jis pasikviečia žinomą psichiatrą Dr. Carl Binger, kurio žmona artimai draugauja su Hissu žmona Priscilla.

(Bus daugiau)

KOMUNISTINĖ KINIJA pareiškė, kad aukščiausias pasaulyje Everesto kalnas priklausys jai. Ligi šiol Everesto viršūnė buvo laikoma Tibeto-Napalo teritorijų siena. Indijos sostinėje šiomis dienomis susirinko 19 Azijos ir Afrikos kraštų atstovai, kurie bendra rezoliucija prašys komunistinę Kiniją, kad Tibetui būtų leista pačiam apsispręsti savo ateitį.

Greetings and Best Wishes
To All Lithuanian People

**The G. M. McKelvey
Company**

FEDERAL, HAZEL AND
COMMERCE STREETS

YOUNGSTOWN, OHIO

BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

EUCLID IGNITION COMPANY

1062 East 185th St.

Call IV. 1-2222

(GREETINGS and BEST WISHES

M. WINOGRAD & COMPANY

MAURICE WINOGRAD, Mgr.

2020 Euclid Ave

CHerry 1-3637

Greetings and Best Wishes
To Our Friends and Patrons

NEO MOLD COMPANY
INDUSTRIAL SAND BLASTERS

2183 East 18th St.

CH 1-2225

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

**JUDGE
ANTHONY A. RUTKOWSKI**
MUNICIPAL COURT

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

OMER W. SCHROEDER
GENERAL INSURANCE OF ALL TYPES

1105 CHESTER AVE.

Call PR 1-6000

Greetings and Best Wishes To All The Lithuanian People
MECURY GRILL

WE SERVE THE FINEST CHOICE

WINE — LIQUOR — BEER

3961 Payne Ave.

PR 1-9166

You are invited to
OPEN HOUSE
at Our Expanded and Remodeled
MAIN OFFICE . . .
813 East 185th Street

MAIN OFFICE — SPECIAL HOURS FOR
SATURDAY, APRIL 2 — 9:30 TO 4:00

CHARCOAL GRILL

WIND-PROOF UMBRELLA

12 PIECE OVENWARE SET

SAVE SAFELY . . .

and get a
**FREE
OPEN-HOUSE
GIFT**
of Your Choice

... when you deposit
\$100 or more
to a new or existing
savings account
at . . .

3 CONVENIENT OFFICES

BUSINESS HOURS

Monday through Thursday . . . 9:30 to 2:30
Fridays . . . 9:30 to 6:00

EUCLID DRIVE-IN WINDOW

Mon. through Thurs., 9:30 to 4:30 • Fri., 9:30 to 6:00

**Celebrate With Us
through
Friday, April 29th**

**Earn Interest from
APRIL 1st**

**On All Savings
Deposited through
APRIL 15th**

**ST. CLAIR
SAVINGS
ASSOCIATION**

813 EAST 185th STREET
25000 EUCLID AVENUE
6235 ST. CLAIR AVENUE

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

EMIL J. MASGAY

COUNTY CLERK OF COURTS

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

THE EXCELSIOR VARNISH
WORKS INCORPORATED

1228 West 74th Street AT 1-8600

GREETINGS and BEST WISHES

ST. CLAIR BUILDERS
& SUPPLY CO.

BUILDERS SUPPLIES - BRICK -
CEMENT - LIME

20020 ST. CLAIR AVE KE 1-6000

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

THOMAS J. UNIK CO.

INSURANCE AGENCY
EVERYTHING IN INSURANCE

East 9th St. Pier Bldg. TO 1-0200

Greetings and Best Wishes
To Our Friends and Patrons

EMERSON RADIO OF OHIO

EMERSON RADIOS, STERIO
AIR CONDITIONERS, DUMONT T. V.

4300 Euclid Ave. HE 1-1822

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

Mary Ann's Pizzeria

SPAGHETTI DINNERS
ORDERS TO TAKE OUT

7524 Lake Ave. WO 1-2116

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

HECKER TAVERN

WE SERVE THE FINEST CHOICE
WINE — LIQUOR — BEET

MARY HRIBAR & JOHN SUSTARSIC

1194 East 71st St. EN 1-9779

BEST WISHES
To All The Lithuanian People

CAROL BRIDAL SHOP

1800 Euclid Ave. Call CH 1-0191

CUSTOMER FREE PARKING

VII. SOVIETŲ PILIETIS STEPHAN BORDONNY

Grevineke buvo viskas pa-
ruošta itališkiems svečiams su-
tikti: agitpropo skyriaus vedė-
jas laukė prie įvažiavimo į kai-
mą ir palydėjo juos į kaimo so-
vietą, kur pirmasis partijos apy-
linkės sekretorius ir kolchozo
pirmininkas juos sutiko gerai
paruoštomis kalbomis, kurias
draugė Petrovna žodis žodin iš-
vertė.

Peppone atsakė trumpa, man-
dagia kalbele, kurią buvo rūpes-
tingai įsikalęs atmintin, ir, pa-
baigęs ją, pats plojo, kad padi-
dintų visuotinį savųjų pagerbi-
mą.

Be partijos viršūnių, ten bu-
vo ir eilė kitų asmenybių, ir
iš draugės Petrovnos paaiškini-
mų susipažįstant išryškėjo, kad
tai būta vedėjų, atsakingų už įvai-
rius sektorius: galvijų auginimą,
kiaulininkystę, daržininkystę,
sodininkystę, mašinas ir t.t.

Susirinkimo salė, kurioje vy-
ko priėmimas, buvo tuščia ir
plika, kaip sandėlys. Jos visi
baldai susidėjo iš vieno primity-
vaus stalo viduryje, iš dviejų
abiejose jo pusėse stovinčių suo-
lų ir iš sienoje kabančio Leni-
no paveikslu.

Priėmimo komitetas buvo pa-
sirūpinęs, kad Lenino paveiks-
las būtų papuoštas žalumynais.
Jų vainiku buvo apgaubti rėmai
kurių paauskinimas iškilmingai
švیتėjo pro lapus. Tačiau ir to
blizgėjimo toli gražu nebūtų pa-
kakę, kad salė pasidarytų jau-
kesnė, jeigu stalas nebūtų buvęs
pagražintas didinga tuščių stikli-
nių ir pilnų degtinės bonkų de-
koracija.

Kai įsiverti vidun rusiškosios
degtinės stiklinę, kaip Lambrusco
taurę, tuojau tau užkaista ausys.
Po kelių sekundžių ir Peppones
dvasinis motoras veikė mak-
simaliniu apsisukimų skaičiumi.
Vos tik draugei Petrovnai pabai-
gus savo aiškinimus, pagal ku-
riuos Grevineko kolchozas esąs
vienas pajėgiausių, pasiekęs di-
džiausią punktų skaičių pieno
produkcijoje, kiaulių ir javų au-
ginime, jis pasiprašė žodžio, at-
sistojo priešais Oregovą ir kal-
bėjo tvirtu balsu, sustodinėda-
mas po kiekvieno sakinio, kad
Petrovna galėtų jį sekti.

--Drauge, aš esu iš Emilijos;
tai yra apylinkė, kurioje ir Ita-
lijoje lygiai prieš penkiasdešimt
metų veikė žemės ūkio arte-
lės, kurios, taip sakant, tuo me-
tu buvo vienintelės pasaulyje.
Emilijos rajonas turi smarkiai
motorizuotą žemės ūkį ir sūrio
dešrų bei javų gamybą, kiek tai
liečia kiekybę ir gaminių koky-
bę, yra vienas pirmųjų pasaulyje.
Mūsų apylinkėje aš ir mano drau-
gai įsteigėme ūkio darbininkų
draugiją, ir jai teko garbė iš
Sovietų Sąjungos gauti labai ma-
lonią dovaną.

Peppone išėmė iš savo port-
felio pluoštą nuotraukų ir per-
davė jas draugui Oregovui. Jos
vaizdavo šlovimą žengimą "Ni-
kitos", taigi Sovietų Sąjungos pa-
dovanoto traktoriaus; toliau patį
traktorių darbo įkarštyje tai yra,
ariant artelės "Nikita Chruščio-
vas" laukus ir atliekant kitą pa-
našią geležinio žvėries veiklą.

--Taip nesulaikomai žengia
pirmyn kapitalizmo griovimas,--
tesė Peppone,--ir jeigu mes
dar nesame pasiekę galutinės
jo sutriuškinimo fazės, tai esa-
me geriausiame kelyje į jį. Kaip
draugas Tarocci, kuris irgi yra
iš tos pačios apylinkės, jums ge-
riau galėtų paaiškinti, ši nesu-
laikoma pažanga nuo istorijos
lentos nušluoja vieną po kitos
žemvaldžių ir klerikų privile-
gijas ir kiekvieną dieną priarti-
na laisvės ir darbo erą. Labai
greit dar tebesilaikęs vergijos
viešpatavimas bus pakeistas
pagal sovietinių kolchozų pavyzdį
sukurtomis žemės ūkio artelė-
mis ir pagal sovchozų pavyzdį
sudarytomis valstybinėmis įmo-
nėmis. Todėl nė vienas jūsų ne-
sistebės, kad aš nepaprastai gy-
vai domiuosi techninėmis ir or-
ganizatorinėmis kolchozo detalė-
mis, ir tave, drauge Oregovai,
prašau vadovaujančius Grevineko
kolchozo draugus paskatinti, kad
jie suteiktų man informacijas
apie kiekvieną įmonės smulk-
meną net ir mažiausiame sky-
riuje.

Draugas Oregovas per Pe-
tronavą leido suprasti, kad jis pil-
nai suprantas šio reikalo svarbu-
mą ir pažadėjo teisėtą Peppones
pageidavimą išpildyti pagal ge-
riausias galimybes.

Jam pasitarus su kolchozo va-
dovais, draugė Petrovna Peppo-
nei pranešė:

--Drauge, tavo ypatingas su-
sidomėjimas technine ir organi-
zatorine įmonės puse buvo visų
įvertintas ir aprobuotas. Tačiau,
jei aš turėčiau išversti visa,
ką kolchozo vadovai tau pasakys,
tavo draugai negalėtų įvykdyti
programoje numatyto išsamaus
įmonės apžiūrėjimo. Laimingu
sutapimu, tarp čia esančiųjų
technikų yra vienas, kuris tau
viską galės paaiškinti be vertė-
jo.

Petrovna mostelėjo ranka, ir
iš agronomų grupės išėjo liesas,
tamsus vyras, maždaug 35-40
metų amžiaus, dėvįs mechaniko
darbo drabužius.

--Jis vadovauja mašinų priedų
ir koordinavimo skyriui,--
pareiškė Petrovna, pristatydama
vyrą Pepponei.--Stephan Bor-
donny, italas.

--Stephan Bordonny, sovietų
piliėtis,--pataisė liesasis vyras,
paduodamas Pepponei ranką,
tačiau net nepažvelgdamas į Pe-
tronavą.--Sovietų piliėtis, kaip ir
mano sūnūs.

Petrovna bandė savo sumiši-
mą nusišėpti šypsena.

--Visiškai teisingai, Stephan
Bordonny,--pasakė ji.--Aš turė-
jau pasakyti: italų kilmės. Mums
toliau tęsiant apžiūrėjimą, tu
liksi draugo senatoriaus Bo-
tazzi žinioje.

Draugė Petrovna nutolo su ki-
tais. Prie jų norėjo prisijung-
ti ir Don Camillo, tačiau Pep-
pone pastojė jam kelią:

--Drauge Tarocci, tu liksi pas
mane ir viską užrašysi, ką tau
pasakysiu.

--Klausai!-- pro dantis iškošė
Don Camillo.

(Bus daugiau)

BEST WISHES
To All the Lithuanian People

SHAKER HEIGHTS PLUMBING
AND HEATING CO.

6040 MAYFIELD RD. HI 2-9090

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

DOWD OLDSMOBILE

SEE THE MOST OUTSTANDING
1960 OLDSMOBILE EVER BUILT

2900 MAYFIELD RD. FA 1-9100

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

JACK KLUM REALTY CO

259 East 156 Street IV 1-2901

BEST WISHES
To All the Lithuanian People

TEDDY BEAR STORE'S. INC.

746 East 185th St. IV 1-8877

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

MOR-FLO HEATER COMPANY

MANUFACTURING HOT WATER HEATERS
AND PLUMBING SUPPLIES

2176 EAST 76th STREET UT 1-2300

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

SLAGOR MACHINE & TOOL
COMPANY INC.

9401 Sandusky VU 3-7788

BEST WISHES

CLEVELAND STATIONERY
SUPPLY COMPANY

1260 West 4th St. SUperior 1-8460

GREETINGS and BEST WISHES

KOVAC REALTY CO.

960 East 185th Street KE 1-5080

GREETINGS and BEST WISHES

VICTOR ADDING MACHINE CO

3222 CARNEGIE AVE. EX 1-4650

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HENDERSON 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis
• Redakcinė kolegija sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, J. Paplenas, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Balys Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Svečiavimasis okupuotoj Lietuvoj

Ilgai ruošėsis Lietuvos okupantas po truputį praveria geležinės uždangos duris ir į Lietuvą. Bet tik labai mažai ir su labai specialiu tikslu — propaganda.

Pereitą vasarą Lietuvoje buvo leista apsilankyti porai griežtai parinktų komunistų simpatikų grupių, o jau ateinančią vasarą bus leista lankytis iš Sov. Rusijos okupacijos ir teroro pabėgusiems ir Vakaruose atsidiūsiams. Yra žinoma, kad jau vienas kitas yra net ir okupantų vizą gavęs. Ar okupantas šią malonę daro ar darys be tikslo?

Štai jau išryškėjo ir okupantų tikslai. Į Sovietų Sąjungą ir jos okupuotas šalis kelionių konsesiją gavęs Cosmos Travel Bureau, New Yorke direktorius — Gabriel Reiner, balandžio 2 d. painformavo angliškąją spaudą, kad sovietų vyriausybė išleidusi naujus patvarkymus, pagal kuriuos Sovietų Sąjungoje galės lankytis ir jos buvę piliečiai, kurie yra įgiję svetimos šalies pilietybę. Ir net tie, kurie kitos šalies pilietybės dar nėra įgiję. Kadangi Sovietų Sąjungos valdžia nepripažįsta be jos leidimo įgytos svetimos pilietybės, tai jos akyse visi iš Sov. Rusijos kilę asmenys ir tebėra jos piliečiai.

Negana to, tokiais pat Sovietų Sąjungos piliečiais skaitomi ir okupuotos Lietuvos, Latvijos ir Estijos buvę piliečiai, nors šiuo metu jie jau būtų ir tapę J. A. V-bių, Kanados ar kurios kitos šalies piliečiais. Jei tokie pakliūtų į Sov. Sąjungą, tai jie gali būti traktuojami, kaip nusi-kaltėliai, kurie be leidimo pasitraukė į užsienį.

Bet, kaip minėtasis Cosmos Travel Bureau direktorius praneša, Sov. Sąjungos vyriausybė yra nutarusi ir jų padėti "palengvinti". Nors jau jie ir yra kitos šalies piliečiais, bet prieš keliaudami į Sov. Sąjungą ar jos okupuotas šalis, jie turi gauti atleidimą iš Sov. Sąjungos pilietybės, išpildydami atitinkamą anketą Nr. 96. Kitaip tariant, nuo Sovietų okupacijos pabėgusieji Lietuvos piliečiai turi pripažinti, kad jie yra buvę Sovietų Sąjungos piliečiais ir maldauja atleidimo iš tos pilietybės. Vadinas, jie turi pripažinti Lietuvos okupaciją iki jiems bus leista lankytis Lietuvoje.

Atrodo, kad nuo tokio pripažinimo bus laisvi tik Amerikoje gimusieji, nors jie Lietuvos okupavimo metu ir gyveno Lietuvoje. Bet ir tai dar nevisai aišku. Visi kiti pabėgėliai, buvę Lietuvos piliečiai, pirma turės pripažinti Lietuvos okupaciją, kad jiems būtų leista lankytis Sovietų Sąjungoje ir Lietuvoje.

Kaip jau žinoma, balandžio 4 d. į Maskvą išskrido New Yorke Lietuvių Tarybos pirmininkas ir lietuvių demokratų vadas inž. Antanas Varnas, kuris, esą, lankysis ir Lietuvoje. Kadangi prieš tapdamas J. A. Valstybių piliečiu jis yra buvęs Lietuvos pilietis, tai aiškiausiai, jis turėjo išpildyti ir iš Sovietų pilietybės atleidimo prašymo anketą. Vadinas, pirma turėjo pripažinti Lietuvos okupaciją ir tik po to gauti vizą lankytis Maskvoje ir kitur. Jei tai tiesa, tai kokioje šviesoje atsiduria Amerikos Lietuvių Taryba ir kiti jos padaliniai, kurių tikslas kovoti dėl Lietuvos okupacijos nepripažinimo ir padėti Nepriklausomybę atgauti?

P. Gulbis

NEDUODA CENTRAS, GALI DUOTI SKYRIAI

Stebimės, kad ALT centras taip svariai sugeba išsisukti iš visokios paramos davimo net tokiems svarbiems reikalams, kaip Lituanus žurnalui. Net neatsako ir į prašymą, kad tą žurnalą užprenumeruotų JAV senatoriams ir kongresmanams. Tik man nesuprantama, kad tuo reikalu nepasisako ir kiti ALT centro valdybos nariai, jei jau P. Grigaitis tuos reikalus, kaip sekretorius, ir marinuoja. Juk ALT centro valdybą sudaro ne vien tik sekretorius? O gal aš klystu?

Mano supratimu labai gražu pavyzdį parodė ALT Clevelando skyrius. Jis Lituanus žurnalui paremti paskyrė \$100, ir tuo pasiskyrimu aiškiai pasakė, kad tokiu ALT centro tyliu elgesiui nepritaria.

Ir visi skyriai taip turėtų elgtis. O kad skyrių kasos nebūtų tuščios, kad reikalui esant, kada centras neremia, būtų iš ko duoti, reikia iš surenkamų aukų dalį palikti skyrių kasose. Tada, neatidavus visus pinigus,

P. Grigaičiui tvarkyti, nereikės jo. maldauti, kad skirtų. Jei neskirs, patys skyriai galės tai padaryti.

Julius Balnėnas, Verdu

GALIMA TIK GIRTI...

Po Trubadūro operos pastatymo Chicagoje užvirė kovos, ir svarbiausia, kad I. Motiekaitienė parašė recenziją. Esą, ta recenzija teisinga, apgalvota ir parašyta, bet jos nereikėję skelbti. O nereikėję skelbti tik todėl, kad ten ne visi 100% giriami. Ten pasakyta, kad dar yra ir taisytinių reikalų. O tai jau neigiamai.

Mano supratimu, jei kas mano, kad recenzija buvusi negera, reikia taip pat kultūringai ir argumentuotai parašyti savo nuomonę. Išdėstyti, kur rašant padarytos klaidos ar negerai pasilymai. O tik triukšmauti, kenkti lituanistinei mokyklai ar dant jos rengto koncerto programą, tai jau toks darbas, kuris niekam garbės nedaro. Taip elgiantis, tikrai pasirodo, katrie mūsų tar-

Konkursinė nuotrauka Nr. 58

Rasėlė su kačiuku...

NUOMONĖS IR PASTABOS

(IŠ LNT APLINKOS)

PRINCIPINGUMAS. -- "Kas šiemet vyktų į pavergtąją Lietuvą, kad ir savųjų lankyti, tikrai paremtų savo tautos priešus", -- kovo pabaigoje viešai pareiškė Vliko prezidiumas. O balandžio pradžioje į Maskvą, Leningradą ir į Vilnių išskrido A. Varnas, šiemet New Yorke Lietuvių Tarybos pirmininkas. Nuostebiusiems tautiečiams paaiškinti, kad pats Vliko pirmininkas jo tą kelionę laiminas... Visi laikraščiai mini ir B. Paprockienės pavardę, kaip numatančios balandžio mėnesį lankytis Vilniuje. Pagal Vliko prezidiumo suformuluotą principą, vienas ir kita "tikrai parems savo tautos priešus"...

Vlikas, berods, bus pasiskubinęs pasirodyti veikliausiu vadovujančiu veiksmu ir bus užėmęs bene "per daug principinę" poziciją, kurioje išsilaukyti neturi nei galios, nei intencijos (Toks LNT aplinkoj vyrauja įspūdis).

Paskiro asmens nuvykimas į Lietuvą dabartinėse aplinkybėse nebūtinai yra "savo tautos priešų rėmimas". Gali būti taip, gali būti ir atvirkščiai: pareina nuo vykstančiojo intencijų, ir dar labiau nuo jo smegenų. Tik A. Varnas tai būtų verčiau smegenis dar prieš išvykdamas bent kiek pavartojęs. Ne principo dalykas, jei į Lietuvą, okupuotą, vyksta A. Varnas, Amerikos pilietis, demokratų partijos agitatorius, architektas, ar dar kas nors. Bet kitaip atrodo, kai vyksta N.Y. Lietuvių Tarybos pirmininkas, taip neseniai tūnėjęs nuo Vasario 16 d. iškilnių scenos, vyriausias Lietuvos išlaisvinimui (per ALT) lėšų New Yorke rinkėjas.

Kita "per kraštus bėganti" principingumą bus pademonstravęs Lietuvos Generalinis Konsulatas New Yorke. Atsisakė tarpininkauti prancūzų konsulate kun. Avižai, kadangi tas pasisakė keliaująs ne lietuvišku pasu, o su "Travel Document". Konsulatas galįs tarpininkauti "tik Lietuvos piliečiams".

Visiškai suprantama, kad oficialiai tarpininkauti Lietuvos konsulatams gali tik Lietuvos piliečiams. Bet šiandien čia tiek daug buvusių Lietuvos piliečių, dvasioje ir tebesančių, tik formaliai pilietybę pakeitusių. Jeigu yra principas, pagal kurį konsulatui nevalia tokiems for-

pe dideli, o kurie dar nykštukai.

A.L., Chicago

maliems "svetimšaliams" net neformalios pagalbos suteikti, kiek tai yra konsulato galioje, tai toks principas turėtų būti nedelsiant persvarstytas ir priartintas prie tikroviškesnių pažiūrų. (Kebliausia, kad, pasirodo, kun. Aviža Lietuvos konsulatui nei nėra svetimšalis: jis tik kelionės reikalams naudojo dokumentą, pilietybės faktiškai nekeičiant).

(Jb)

AUTOMOBILISTŲ ĮVAIRENYBĖS

KIEKVIENĄ žiemą JAV automobolistai šaukiasi pagalbos apie 20 milijonų kartų. Didžiausia priežastis yra baterijos, toliau šaltis, perkaitinti radiatoriai ir slidus kelias.

BERMUDOJE neseniai leista įsigyti automobilius, bet su viena sąlyga, kad automobilis šeimoje bus vienas, o motoras nebus galingesnis, kaip 14 arklio jėgų.

PASKUTINIAIS dvejais metais moterų vairuotojų JAV padaugėjo apie 14,3%, kai tuo tarpu vyrų tik 8,5%. Iš 81 milijono vairuotojų apie 40% yra moterys.

500 MYLIŲ automobilio lenktynės Indianapoly sutraukia apie 175,000 žiūrovų.

APSKAIČIUOJAMA, kad JAV 99% gydytojų turi nuosavus automobilius. Iš jų apie 75% turi po du ar daugiau.

SANTA MONICA mieste viena 70 metų gyventoją pareiškė, jog ji turėjo paskutinę automobilio vairavimo pamoką. Vairuojant su vairavimo instruktorium automobilyje įvažiuojo į kavinę ir sužeidė 12 asmenų.

VIENAS garsus automobilijų lenktynininkas buvo sulaikytas Ohio turnpikėje, kada važiuojo 100 mylių per valandą greičiu. Pasirodė, jog jis vyko į Toledo mieste vykstantį saugaus važiavimo šalininkų suvažiavimą. Ir ten turėjo pasakyti pagrindinę kalbą.

AUSTIN, Tex., gyventojas laiko, jog juodžiausia jo gyvenimo diena buvo sausio 27. Tą dieną vagys pavogė jo automobilį, kiti vagys įsilaužė į jo vedamą automobilį remonto dirbtuvę ir išnešė įrankius. Kažkas pavogė autobuso lenteles, kurias jis naudojo skautų reikalams. Pagaliau, tikrinant kliento automobilį, kitas vairuotojas į jį atsimušė.

ELECT
GEORGE
ZIMMERMAN

JUDGE
PROBATE COURT

HIGHEST QUALIFICATIONS — CAPABLE —
EXPERIENCED — SERVED AS ACTING
JUDGE IN CLEVELAND HEIGHTS
MUNICIPAL COURT.

VOTE FOR GEORGE ZIMMERMAN
REPUBLIC PRIMARY MAY 3, 1960.

BEST WISHES
To All the Lithuanian People
PHILLIP BERNARDINELLI
CEMENT CONTRACTORS

19371 LOCHERIE AVE.

IV 1-7383

GREETINGS and BEST WISHES

BILL'S SHOES
SCIENTIFIC FITTING

OUR 31st YEAR

Eastgate Plaza

HI 2-7430

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

A. D. PELUNIS
OLDSMOBILE INC.

13123 Detroit Ave.

AC 6-6433

LIETUVIŠKI SORIAI, JUODA DUONA. AUŠČIAUSIOS RŪSIOS RŪKYTI KUMPIAI. DESROS IR SKILANDŽIAI PIGIOMIS KAINOMIS GAUNAMI KRAUTUVEJE

MARTHA & PETER LISAIUSKAS

6409 56 ROAD, MASPETH 78, N. Y.

Telephone: TWaining 4-8087

Prekes siunčiame ir per paštą.

ISKIRPKITE IR ATSIŪSKITE ŠĮ KUPONĄ

Prašau atsiųsti..... Nurodykit prekę

Nurodykit adresą:..... Name

No. Street City State

TREČIOKAS AGENCY

SENIAUSIA LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA
Kelionių bilietų parūpinimas ir pinigų persiuntimas į visus kraštus
TAIP PAT IR VISOKIOS RŪSIES APDRAUDA
Kur tik besiruoštumėt keliauti, tuoj susirikiat su mūsų įstaiga

ALBINAS IR KAZYS TREČIOKAI
311 Walnut Street, Newark 5, N. Jersey
Telefonas: Market 2-4867

ELECT

DON DE ROCCO

CANDIDATE FOR

**JUDGE
PROBATE COURT**

ON THE DEMOCRATIC PRIMARY

MAY 3, 1960

**ASSISTANT COUNTY
PROSECUTOR**GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People**HILLTOP REALTY, INC.**

WHERE FRIENDLY SERVICE IS OUR MOTTO

5088 Mayfield Road

Call HI 2-0700

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People**LEONARD SIMON REALTY**

12808 Union Ave.

LO 1-5801 — SK 2-2046

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People**CRUXTON PIANO
MOVING & STORAGE**

6514 St. Clair Ave

EN 1-7777

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons**WIEHN'S BAKERY**

For GOOD Baked Goods - See

WIEHN'S

12429 Arlington Avenue

GL 1-3756

BEST WISHES

**IDEAL BUILDERS SUPPLY
AND FUEL COMPANY**

4720 BROOKPARK

SH 1-1600

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People**AMALGAMATED ASS'N. OF
ST. & E. RY.**

HARRY LANG - Secretary

740 SUPERIOR AVENUE, W.

Žvilgsnis į nutolusią praeitį

A.a. Vinco Matulaičio atminimui

Laikas, kaip upių vandenys teka, štai balandžio 4 d. suėjo 25 metais, kai mirė buv. Lietuvos Valstybės Kontrolierius ir visuomenininkas Vincas Matulaitis, vienas senosios kartos lietuvių veikėjų ir veteranų.

Vincas Matulaitis priklausė prie tų tylių patriotų ir visuomenės darbuotojų, kurio veikla, dėl jo didelio kuklumo, mūsų spaudoj nebuvo prideramai atžymėta. Tačiau jo širdy visą amžių degė tėvynės meilė ir stiprus pasiryžimas dirbti, kad Lietuva prisikeltų laisva, kad suklestėtų lietuvių tautinė kultūra.

Vincas Matulaitis buvo Sūdumos lygumų sūnus. Jis gimė 1862 m. liepos mėn. Domeikų km., Šunskų vl., Marijampolės aps. Jau kitais metais Lietuvoj prasiėjo 1863 m. sukilimas, todėl nerami buvo jo kūdikystė, nelengva ir visa jaunatvė. Bet jo širdis buvo kupina idealų, jis buvo pilna to žodžio prasme idealistas, kaip ir kitas anų laikų lietuviškasis jaunimas, kurio vardai garsiai skamba Lietuvos istorijoje, kaip Kudirka, Maironis, Basanavičius, Jablonskis, Lozoraitis ir daugelis kitų. Jie visi siekė gyvenimo aukštų tikslų, veržėsi iš kaimų į mokslo ir į šviesą.

Vincas Matulaitis savo jėgom baigė Marijampolės gimnaziją, jau nuo IV klasės užsidirbdamas sau pragyvenimui. Ir, nepaisydamas miglotų perspektyvų, jis važiuoja į Petrapilio universitetą, kurį ir vėl be pagalbos iš šalies baigia su pasižymėjimu. Gavęs darbą Rusijos Valstybės Kontrolėj Petrapilyje, visą savo širdį, laisvą laiką, energiją, jėgas ir sugebėjimus jis pašvencia lietuviškajai veiklai carų sostinėje.

XIX a. pabaigoj į Petrapilį susirinko nemažas būrys lietuvių inteligentų, iš Lietuvos kaimų darbo ieškoti atvyko didelis kiekis darbininkų, kurių daugumas vargingai gyveno. Intelligentai susibūrė ir suorganizavo lietuvių ir žemaičių Labdaros Draugiją, kurios pirmininku 25 metus buvo V. Matulaitis. Draugijos tikslas -- rūpintis Lietuvos interesais, tautiečiais, jų parama ir kultūrine veikla.

Ilgą laiką gyvendamas Petrapily, V. Matulaitis susidūrė su visa eile žmonių ir vardu, visiems stengdamasis padėti. M. Petrauskas, pats studijuodamas muziką, atvežė savo jaunutį brolį Kiprą į Petrapilio konservatoriją. Čiurlionis, būdamas nestiprios sveikatos, reikalingas rūpesčių ir pagalbos. Vaikčius ne tik pats Petrapily studijuoja, bet iš Lietuvos atveža jauną mergaitę, būsimą operos solistę Vaickienę.

Daug, daug buvo tų veidų ir vardu, jų visų čia nesuminėsi. Ir daugumas jų kreipėsi į V. Matulaitį, ieškodami patarimų ir paramos svetimam mieste. Matulaičio širdis buvo visiems atvira, jis kiekvienam padėdavo, kiek kuklūs draugijos ir jo asmeniškai resursai leisdavo. Vienas jo namuose mėnesiais pietauja, kitas duoda pamokas jo vaikams, o dar kitam tiesiog "skolina" kelis rublius. Šv. Kotrynos gimnazijoje, kurioje ilgus metus V. Matulaitis dėstė mate-

matiką ir kosmografiją, jis suranda lietuviukus, jais rūpinasi, kviečia juos į savo namus, kantriai klauso jų problemų, aukodamas jiems savo trumpo poilsio valandas.

V. Matulaičiui ypač sunkus būdavo prieškalėdinis metas. Štai ant jo stalo gulė ilgi sąrašai varge atsiradusių liet. darbininkų su kruopščiai perdraugijos posėdžius apsvastytais nutarimais, kam, kaip švenčių dovana, duoti rublį, kam du ar tris, o kam tik 70-80 kapeikų. Draugijos lėšų dažnai pritrūkdavo visiems vargšams apdovanoti. Tokiais atvejais Vincas Matulaitis, ilgai negalvodamas, nunešdavo lombardan užstatyti savo auksinį laikrodį ir auksinių rėmytinių. Šitai jis papildydavo Lietuvių ir žemaičių D-jos kasą, kad galėtų paremti varganpatekusį tautietį.

Drauge su kitais patriotais V. Matulaitis ilgą laiką rūpinosi, kad būtų grąžinta teisė spausdinti knygas lietuviškai lotynų raidėmis. Laimėjimo pasiekta tik 1904 m. Rūpinosi V. Matulaitis ir Petrapilio lietuvių kultūrine veikla.

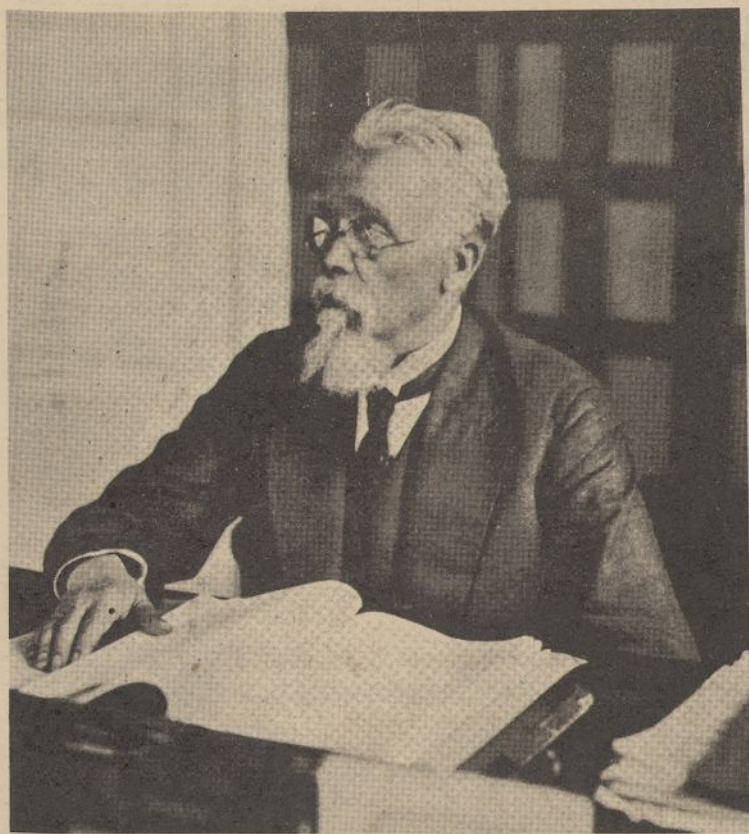
Draugijos labdaros baliai Pavlovos salėje buvo pagarsėję savo išskilmingumu, programų grožiu ir lietuviškais patiekalais bufete. Tiesiogiai būdavo ir kitataučių mieliai lankomi. Jaudinančiai atrodėdavo prašmatnios publikos tarpe mūsų mielos moterėlės su skarelėmis ant galvos, kukliai stebinčios šokančių poras.

Per tą laiką, kai V. Matulaitis vadovavo Lietuvių ir žemaičių D-jai, buvo surengta nemaža liet. vaidinimų. Mėgėjiški, bet nuoširdžiai suvaidinti spektakliai, kaip Keturakio Amerika Partij, iš viso Petrapilio sutraukdavo pilnas sales žiūrovų. Būdavo rengiami chorų ir solistų koncertai, dalyvaujant anuomet jauniems, bet vėliau pagarsėjusiems artistams su Kipru Petrausku ir Aleksu Kutkum priešaky. Lietuvių chorams vadovaudavo Č. Sasnauskas, St. Šimkus ir A. Kačanauskas. Toj lietuviškoj Petrapilio atmosferoj brendo ir žymioji mūsų operos dainininkė Vl. Griaitienė, studijavusi muziką ir dainavimą konservatorijoje.

Tie pobūviai, spektakliai, koncertai ir entuziastingas darbas organizacijoje jungė visus Petrapilio lietuvius į vieną šeimą be politinių ir partinių ginčų.

Vinco Matulaičio artimiausi draugai darbe jam nuoširdžiai padėdavo. Maironis krikštijo jo vaikus ir, kiek galima prisiminti, 1902 m. kartu su jo šeima važiuojo į Palangą atostogų praleisti. Jaunas kunigas, vėliau mums gerai žinomas vyskupas Būčys pasisilė duoti religijos pamokas Vinco Matulaičio vaikams. Vinco pusbrolis arki-vyskupas Jurgis Matulaitis-Matulevičius, prof. Volteris ir eilė kitų veikėjų buvo vieni minčiai ir turėjo tą patį didelį troškimą -- pamatyti laisvą ir nepriklausomą Lietuvą. V. Matulaitis buvo ne tik lietuvių spaudos remėjas, bet ir uolus jos bendradarbis.

Savo idealus Vincas Matulaitis visada statė aukščiau už materialinę gerovę. Vėlyvesniais

A. a. Vincas Matulaitis

laikais, kai jis tarnyboj jau buvo aukštai iškilęs, jam buvo pasiūlytas civilinio generolo rangas su pakilimu į bajorų luomą (anais laikais tai buvo retenybė, atsižvelgiant į tai, kad V. Matulaitis buvo lietuvis ir katalikas). To pasiūlymo jis nepriėmė, todėl, kad tai buvo surišta supersikėlimu gyventi į Rusijos gilumą. Vėlionio amžina svajonė ir noras buvo grįžti į Lietuvą ir tenai dirbti.

Pagaliau ta jo didžioji svajonė išsipildė. Nors suvargęs, bet laimingas 1919 m. jis grįžo į Vilnių, vėliau apsigyveno Kaune, kur tuoj įsijungė į valstybės atstatymo darbą ir užėmė eilę aukštų vietų. Vėlionis visą laiką buvo Liet. Tautininkų S-gos narys. 1929 m. jis buvo pakviestas būti Valstybės Kontrolierium. Tas atsakingas valstybės pareigas garbingai ėjo iki 1934 m. birželio mėn.

Ir Lietuvon sugrįžęs, V. Matulaitis niekad nepamiršo savo seno papročio atvira širdimi padėti žmonėms, kurie ir čia kreipdavosi į jį su prašymais padėti patarimu, moraliai ar finansiniais.

1935 m. balandžio mėn. 4 d. nustojo plakusi toji kilni ir meilės kupina širdis, taip jautriai buvusi atvėrta savo krašto žmonėms ir tėvynei Lietuvai.

Kaip visa eilė kitų senosios kartos lietuvių veikėjų, sunkiausiose sąlygose dirbusių dėl Lietuvos laisvės ir prisikėlimo, ir Vincas Matulaitis yra puikus pavyzdys lietuviškajam jaunimui, kai kada svetimos šalyse susvėruojančiam savo uždavinuose, pareigose ir idealuose. Tegu vėlionio priminimas paskatina mus atsigrįžti į praeitį ir iš ten pasisemti dvasinės stiprybės.

St. S.

GREETINGS and BEST WISHES

Commercial

Industrial

C. SAM DREYER-PAINTERS

Cleveland's Better Painter

HE. 1-3750

Brush

Spray

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

MILLER JEWELERS

DIAMOND — WATCHES

WATCH REPAIRING ALL TYPES RELIGIOUS GOODS
ROSARIES PRAYER BOOKS CRUCIFIXES.

768 East 185th St.

KE 1-0225

GREETINGS and BEST WISHES

VIC'S GULF SERVICE STATION

THE FINEST SERVICE IN TOWN

VICTORAS SUMAS Mgr. WE GIVE GREEN STAMPS
SUPERIOR AVE. (CORNER EAST 60th ST.)

EN 1-9712

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People**BERNIE MULL-MULIOLIS
INSURANCE CO.**

GENERAL INSURANCE OF ALL TYPES

3101 Euclid Ave.

Call HE 2-0840

Greetings and Best Wishes To Our Friends and Patrons

LONGFELLOW SUPER MARKETWHERE YOU GET THE FINEST FOODS
AT THE LOWEST PRICES

15800 Waterloo Road

Call IV 6-4290

Aplankykit savo bažnyčią
PADĖKOS DIENOJ**REY MACKNIN AND
ASSOCIATES****MT. PLEASANT AGENCY
GENERAL INSURANCE**

3669 East 131st St.

WA 1-4532

To Our Friends and Patrons
GREETINGS and BEST WISHES
MELROSE DISTILLERS, INC.GOLDEN WEDDING — ECHO SPRINGS
OLD CHARTER — CASCADE — MELROSE
PARE

PLEASE PATRONIZE THESE BRAND'S

CL 2-5700

SPORTO DIENOS

DU ŠIMTAI SPORTININKŲ PO VIENU STOGU

Chicago, Clevelandas, Detroitas. Trys didmiesčiai. Žemėlapyje tarp tų miestų išbrėžus linijas, susidaro trikampis. Regis, kad trikampį galima būtų pavadinti ir lietuviškuoju trikampiu. Trikampio ribose gausu lietuvių, o gausiausia jų kaip tik tuose trijuose didmiesčiuose. Tų trijų miestų lietuviai sportininkai balandžio 26-27 d.d. buvo Chicagoje. Čia buvo pravestos apygardinės prieauglio krepšinio, tinklinio ir visų klasių stalo teniso pirmenybės.

Šiame pirmenybių dalyvių skaičių neperdėtai galima įvardinti rekordiniu. Susirinko apie 200. Jokiose apygardinėse pirmenybėse taip daug nebuvo. Daugumos dalyvių amžius 16-18 metų. Tačiau jų tarpe buvo ir dvylikamečių ir jau net penkiasdešėties amžiaus metų spėjusius sulaukti. Buvo mokinukų, studentų, doktorantų ir net daktaro laipsniu pasipuošusių. Gražus ir mielas lietuvių sportininkų būrys. Visi sutilpo po vienu stogu, vieno didžiulio pastato trijose salėse.

Pirmenybių metu teko susipažinti su vienu akiliai sekusių pirmenybių eigą, pusamžio sulaukusiu tautiečiu.

— Nebuvau jaunystėje sportininku ir, bendrai, nesidomėjau sportu, — paduodamas ranką man pasakė.

— Mano prieauglis Lietuvoje palikęs. Rašo, kad sportuoja. Gaila, negaliu savomis akimis jį pamatyti. Ir kažin, ar kuomet teks juos pamatyti? ... Šiandien nebeiškenčiau, sakau, eisiu ir pamatysiu nors kitų vaikų sportuojant. Žinai, brolyti, nors ir liūdna dūšioje, bet džiaugiuos atėjęs. Ačiū jums.

Pasakęs, kad nėra už ką dėkoti, padėkojau jam už šiltus žodžius ir už atsilankymą. Pakviečiau jį ir į kitas varžybas ateiti. Prižadėjo.

Buvo ir daugiau atmintinų akimirkų. Visų čia neišvardinsi. Sakysim, keli tėvai abi klauras dienas praleido stebėdami rungtynes. Net ir užkandžių buvo trauge atsigabėję. Jie jaudinosi matydami savuosius žaidžiant, džiaugėsi savųjų pranašumų, liūdėjo jiems aikštėje nesisekantiems. Jie klausinėjo, įdomavosi, siūlė atvykeliams nakvynę ir t.t. Malonūs tėvai. Daugiau tokių! Bet... daugelio tėvų nesimatė. Ir labai reikia, kad tėvai daugiau domėtųsi. Būtinai glaudus ryšys. Ryšys naudingas klubams, sportininkams ir patiems tėvams.

Būta ir nesklaidumų. Bet kur jų nėra? Organizaciniai kelyje visuomet kliūčių ir netikėtumų pasitaiko. Todėl tų nesklaidumėlių neverta ir kelti viešu-

mon. Jie nedideli, neryškūs. Užmirškim juos, nes ir taip jau ner dažnai vieni kitų marškinėliuose užsigeidžiam viešai "pa-blusinėti".

KREPŠINIS

Krepšinio varžybose dalyvavo 16 komandų. Iš jų 9 jaunių A klasėje, 3 jaunių B ir 2 jaunių C klasėje. Buvo dar dvi ir mergaičių krepšinio komandos. Jaunių A klasės varžybos pravestos su taip vadinamu paguodos ratu.

A klasės rungtynių pasekmės:

ASK Lituanicos Gintaras I — Žaibas II 41:31; Aras I — Neris II 63:55; Žaibas I — ASK Lituanicos Gintaras II 61:21; Neris I — Aras II 69:36; Kovas —

ASK Lituanicos Gintaras I 49:43; Neris I — Žaibas II 48:31; Žaibas I — Aras I 67:55; Neris I — Kovas 62:36; ASK Lituanicos Gintaras I — Aras II 49:41. Paguodos rato baigmėje susitiko Neris II ir ASK Lituanicos Gintaro I. Laimėjo Neris II 51:44. Dėl 3-4 vietos kovojo Aras I ir Detroito Kovas. Pranašesni pasirodė esą Aro krepšininkai. Jiems pavyko laimėti 47:37 pasekme.

Dėl 1-2 vietos susikibo be pralaimėjimų ėjusios Neris I ir Žaibo I komandos. Rungtynės buvo vertės dėmesio. Pradžioje pirmavo Žaibas. Vėliau pasekmė suvienodėjo ir persvara krypdavo tai į vieną, tai į kitą pusę. Paskui keliais ilgais metimais Neris atsiplėšė į priekį ir vadovavimo nebeapleido iš savo rankų. Rungtynės baigėsi 75:68.

Stebint rungtynes galima buvo drąsiai pasakyti, kad mūsų krepšinio ateitis užtikrinta. Tebūna tik pakankamai sporto darbuotojų organizaciniam darbui, o gerų krepšininkų tikrai turime.

Žaibą atstovavo ir taškų pelnė: Motiejūnas 26, Grigaliūnas 13, Valaitis 13, Modestas 14, Simančiūskis 2, Stungys O, Augis O. Neris: Bartkus 10, Karsas 40, Armonas 10, Zelis 4, Zvinakis II 9, Kupetis O, Burokas O, Baltutis O. Ypatingai išskirtinas Neris žaidėjas Karsas, baigmėnėse rungtynėse surinkęs 40 taškų. (15 pilnų metimų ir 10 baudų). Bravo Karsui!

B. klasės pasekmės:

Žaibas — Neris 35:23, Kovas — Žaibas 29:27. Pirmoji vietą teko Detroito Kovui.

C klasėje buvo vienintelės rungtynės ir jas laimėjo Clevelando Žaibas prieš Chicago's Nerį 29:14.

Negaila pamiršti ir pirmą kartą oficialiai įvykusį mergaičių krepšinio rungtynių. Ne-

Nauja suorganizuota Chicago's Lituanicos mergaičių tinklinio komanda. Klupo: R. Juškevičiūtė ir A. Baltramonaitytė. Stovi: S. Norkutė, V. Maliorytė, S. Krasauskaitė, L. Kerulytė.

P. Nalio nuotrauka

ries mergaitės tik pirmą kartą aikštėje pasirodė. Clevelandietės žaidė krepšiniškai. Ir tai todėl, kad prieš atvykdamas turėjo keletą treniruočių. Rungtynės baigėsi 12:4 Žaibo naudai. Reikia jau dabar sukrusti ir pradėti ruošą sekančiam sezonui. Reiktų rimtai ruoštis, kad sekančiose pirmenybėse galima jau būtų pasirodyti su keliomis komandomis.

Clevelandietė R. Gaidžiūnaitė, laimėjusi I vietą apygardinėse mergaičių A klasės stalo teniso varžybose.

E. Šulaičio nuotrauka

TINKLINIS

Apseita ir šiemet be jaunių berniukų tinklinio varžybų. Gaila. Šiemet tik vienintelis Clevelando Žaibas turėjo paruošę šokią tokią komandėlę. Kiti net bandyti nemėgino. Tinklinis mūsų pamestinuko padėtyje. Ypatingai vyrų tarpe. Žaidimas gražus. Tačiau noro žaisti nėra ir tiek. Būtinai tinklinį suaktyvinti.

Mergaičių pirmenybėse pasirodė šešios komandos. Laimėjo, kaip jau įprasta, Clevelando Žaibas. Joms rimčiausiai pasipriešino Neris tinklininkės.

Rungtynių pasekmės:
LFK Lituanica — Aras I 2:1, Aras II — Kovas 2:1, Žaibas — LFK Lituanica 2:0, Neris — Aras II 2:0, Žaibas — Neris 2:0, Aras I — Aras II 2:0, LFK Lituanica — Kovas 2:0, Neris — LFK Lituanica 2:1. Toliau sekė dvejios iš eilės Žaibas — Neris rungtynės. Pirmas laimėjo Neris 2:0, o antras Žaibas tokia pat pasekme. Tokiu būdu pir-

mąją vietą, su vienu pralaimėjimu, užėmė Žaibas. Antrąją Neris. Trečioji vietą teko naujai susiorganizavusiai LFK Lituanicos komandai.

STALO TENISAS

Šiame pirmenybėse gausiau dalyvių, kaip ankstesnėse. Šiemet jau atsirado ir prieauglio daugiau. Komandinėse varžybose dalyvavo keturios komandos. Varžybų pasekmės: Neris — Kovas 5:3, ASK Lituanica — Žaibas 5:2, Neris — ASK Lituanica 0:5, Žaibas — Kovas 5:3. Varžybų baigmėje komandos išsirikiavo šia tvarka: 1. ASK Lituanica, 2. Neris, 3. Žaibas, 4. Kovas.

Kartu buvo pravestos ir vienetų varžybos. Jaunių A klasėje I-mą vietą užėmė Mackevičius — Chicago's Aras. Jaunių B klasėje Puniška — Chicago's Neris. Mergaičių A klasėje I-ii vietą teko R. Gaidžiūnaitėi — Clevelando Žaibas.

Vyrų vienetų varžybose netikėtai į priekį išsimumė detroitietis J. Gerulaitis. Jam prisėjo su Clevelando J. Nasvyčiu persigrumti dėl 1-2 vietos. Laimėjo pernyktis meisteris, J. Nasvytis 3:1 (21:18, 21:19, 9:21, 21:16). 3-4 vietą pasidalino V. Kleiza — ASK Lituanica ir J. Šoliūnas — Detroito Kovas.

DOVANOS

Eilė organizacijų, pirmųjų vietų laimėtojų, paskyrė naujas pereinamąsias dovanas. Jaunių krepšinio A klasę nugalėtojai — Dirva. Mergaičių krepšinio A klasę nugalėtojai — ALTAS, Clevelando skyrius. Jaunių krepšinio C klasę nugalėtojai — V. V. Sporto Apygarda. Jaunių krepšinio A klasės paguodos rato nugalėtojai — Alg. Bielskus. Jaunių krepšinio B klasės nugalėtojai Detroito Kovui, trečią kartą iš eilės teko detroitietio Vlodo Paužos pereinamoji dovana. Dovana perėjo visiškai Kovos nuosavybėn. Mergaičių tinklinio nugalėtojos, Clevelando Žaibo tinklininkės, antrus metus iš eilės gavo SLA Chicago's moterų kuopos skirtą dovaną.

Stalo teniso vienetų laimėtojų įteiktos asmeniškos dovanos. V. Adamkavičiaus vyrų klasės nugalėtojai. Liet. Fronto Bičiulių Chicago's Apygardos jaunių A klasės nugalėtojai. P. Ambutavičiaus jaunių B klasės nugalėtojai. A. Lauraičio mergaičių A klasės nugalėtojai.

Pirmenybių metu paskelbti iškiliausieji Vid. Vakarų sporto apygardos prieauglio klasių sportininkai. Jaunių klasėje Algis Grigaliūnas — Clevelando Žaibas. Mergaičių klasėje Margarita Šileikytė — Chicago's

(Nukelta 18 psl.)

Metropolitan Opera Public Hall • April 25-May 1

April 25, Eve.: FAUST

April 29, Eve.: MARRIAGE OF FIGARO

April 26, Eve.: GYPSY BARON

April 30, Mat.: MADAMA BUTTERFLY

April 27, Eve.: IL TROVATORE

April 30, Eve.: SIMON BOCCANEGRA

April 28, Eve.: ANDREA CHENIER

May 1, Mat.: LA TRAVIATA

Tickets \$2, \$3, \$4, \$5, \$6, \$7, \$8, \$10, \$12 — No Tax

NORTHERN OHIO OPERA BOX OFFICE
UNION COMMERCE BANK — EUCLID AT 9th

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

RELIABLE FURNACE AND SALES SERVICE COMPANY

10220 St. Clair Ave. Call GL. 1-4799

Geriausios sveikinimai ir linkėjimai visiems
lietuviams

Harvey M. Young Insurance

17522 Harvard Ave.

WA 1-5577

REPRESENTING
NATIONWIDE INSURANCE COMPANIES
COLUMBUS, OHIO

Geriausios sveikinimai ir linkėjimai visiems
lietuviams

KENMORE DAIRY INC.

Call SWEETBRIAR 5-5100

V. RICKUS PAINTING-DECORATING INC. RESIDENCINIS IR KOMERCINIS DAŽYMAS

Korporacija turi pilnus apdraudimus. Įkainavimai nemokami. Klientų patogumui turime taip pat specialistus medžio, tinko ir kitoms namų remonto darbams.

Dabar jau yra pats laikas tartis dėl pavasario darbų.

Telefonuokite: PO 1-6035
658 E. 162 St., Cleveland, Ohio

CleveChecks

SPECIAL BUDGET CHECKING ACCOUNTS
REGULAR CHECKING ACCOUNTS, TOO • USE THE ONE BEST FOR YOU!

The Cleveland Trust Company

65 CONVENIENT BANKING OFFICES
MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

20 metų tos srities

praktika

Vokiečių radijų
taisymas

TELEFUNKEN
Authorized Factory Service

TELEFUNKEN HI-FI STEREO SETS

SCHWAB RADIO & T. V.

Sales and Service

11615 DETROIT AVENUE
CLEVELAND 2, OHIO

Sandėlyje didelis pasirinkimas įvairiausių
modelių

LAKEWOOD 1-4669

PASIKLAUSKITE SAVES

SEKAMŲ KLAUSIMŲ

APIE FIRMA, Į KURIĄ KREIPSITĖS,
PIRM NEGU SIŪSITĖ

DOVANŲ PAKETĄ Į USSR

1. Ar firma patikima?
2. Ar įrodžius tai?
3. Ar atsargiai ir tvarkingai atlieka pakavimą, išsiuntimą ir priėmimą dokumentu?
4. Ar naudoja geriausias dėzes?
5. Ar ši firma biznyje daugiau 25 metų?
6. Ar yra oficialiai autorizuota firma?

Atsakymas yra TAIP į visus viršminėtus klausimus, jeigu jūs siūsite savo dovanų pakus per bile sekantį skyrių, priklausanti

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

716 Walnut St.
PHILADELPHIA 6, PA.
WAlnut 5-3455

4102 Archer Ave.
CHICAGO 32, ILL.
FRontier 6-6399

390 W. Broadway
SO. BOSTON 27, MASS.
ANdrew 8-8764

683 Hudson Ave.
ROCHESTER 21, N. Y.
BAker 5-5923

346 Third Ave.
PITTSBURGH 22, PA.
GRant 1-3712

1901 Broadway
NEW YORK 23, N. Y.
LYceum 5-0900

263 Market St.
NEWARK 2, N. J.
Market 3-1968

6446 Michigan Ave.
DETROIT 10, MICH.
TAshmo 5-7560

1313 Addison Road
Cor. Superior & 71 St.
CLEVELAND 3, OHIO
UTah 1-0807

851 Hollins St.
BALTIMORE 1, MD.
MULberry 5-5787

979 So. Broad Street
TRENTON, N. J.
Tel. EXport 4-8085

Clevelandiečiai DABAR gali pamėgti
• Vasaros VĖDINIMĄ • Žiemos ŠILDYMĄ

MONCRIEF

Įtaisymo
VISŲ METŲ

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

DAIRYMEN ICE CREAM COMPANY

3068 WEST 106th ST. OR 1-2300

GREETINGS and BEST WISHES

M. VOLK SUPPLY COMPANY

Wholesale distributors

Heating, roofing, shut metal suppliers
12816 KINSMAN Rd. LO 1-2066

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

J. BERGER

WALL PAPER & PAINT STORE

6919 Superior Ave. HE 1-3659
805 East 185th St. IV 1-6250

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkainavimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345
13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DALIDĖ,
lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus vedėjas.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue 936 East 185 St.
EN 1-1763 KE 1-7770

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai.
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969, Bute: WA 1-2354

EAST CLEVELAND—EUCLID & SUPERIOR AVE.
SAVINGS EARN OPEN EVERY SATURDAY
UNTIL NOON

4%

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

CORNER 68TH—SUPERIOR AVENUE

CLEVELANDE ir apylinkėse

• Šį sekmadienį, 11:30 val., Lietuvių salėje įvyksta visų lietuvių susirinkimas aptarti J. Mull-Mulio išrinkimą į Ohio valstijos atstovus. Bus padaryti trumpi informaciniai pranešimai, išdalyta rinkiminė medžiaga ir aptarta, kaip geriau praveisti rinkiminę akciją. Visi kviečiami dalyvauti ir prisidėti prie šio, lietuviams labai reikalingo laimėjimo sėkmingo pravedimo.

• Šį šeštadienį, balandžio 9 d., St. Clair Recreation Center salėje, 6250 St. Clair Ave. įvyks tradicinės, metinės varžybos tarp

Clevelando LSK žaibo ir Clevelando Latvių Sporto Klubų.

Varžybą tvarkaraštis:

5:00 PM — moterų tinklinis — (Žaibas II: Latvių II).

6:00 PM — vyrų tinklinis.

7:00 PM — vyrų krepšinis.

Po varžybų, Čiurlionio Ansamblio namuose įvyks bendras lietuvių ir latvių sportininkų susirinkimas, kurio metu bus įsteigtas Pabaltiečių Sporto Federacijos Clevelando skyrius.

Sportą mėgstanti visuomenė kviečiama gausiai atsilankyti ir tuomi paskatinti mūsų sportininkus. Vyrų tinklinyje ir krepšinyje Clevelando latviai yra viena iš stipriausių latvių komandų Amerikoje. Taip pat jie yra Clevelando miesto vyrų tinklinio vicemeisteriai.

LSK žaibas vyrų tinklinyje ir krepšinyje žais savo stipriausioje sudėtyje, su neseniai iš karinės tarnybos grįžusiu G. Barzduku ir John Carrol universiteto rinktinės žaidėju Brazaičiu.

Varžybų pelnas skiriamas paremti LSK žaibo sportininkų nugabenimui į X Sportines Žaidynes, įvykstančias balandžio 30 d., New Yorke.

• Lituanus žurnalui paremti šį sekmadienį, balandžio 10 d., šv. Jurgio ir Naujojoje parapijoje, po lietuviškų pamaldų, bus renkamos aukos. Teneleika nė vieno iš mūsų, kuris neparemtų tokio kilnaus ir pavyzdinai atliekamo mūsų studentų darbo — mūsų Tėvynės reikalų ryškini mo kitataučiams per Lituanus žurnalą!

• Pianistės Birutės Smetonienės mokinių koncertas įvyksta šį sekmadienį, balandžio 10 d., 7 val. vakaro The Cleveland Music School Settlement — 11125 Magnolia Dr.

• Lietuvių Diena šiais metais rengiama paskutinį birželio sekmadienį Niaurų ūkyje. Smulkesnė programa bus paskelbta vėliau. Rengia Lietuvių Bendruomenės II Apylinkės valdyba.

• Laimėjo antrą \$1.000. Amerikoniškas beisbolas turi ir rimtesnes puses. Vasaros beisbolo sezonui Cleveland Plain Dealer, sutartinai su Clevelando Indians beisbolo komanda, išrenka iš visų Clevelando mokyklų daugiausia apie beisbolininkus žinantį berniuką, tarp 13 ir 17 metų amžiaus. Ir tai laimėjęs gauna \$1,000 mokslo stipendiją. Laimingasis berniukas beisbolo lošimo dieną patarnauja vietinės komandos vyrams, globodamas

Praėjusį šeštadienį buvo atidarytas St. Clair Savings Ass'n naujas centrinis skyrius — 813 E. 185 Str. Tas ceremonijas, perkirpant atidarymo kaspiną, atliko A. C. Putka — Onio State Superintendent of Building and Loan Ass'n. Nuotraukoje, iš kairės: M. L. Burya, teisėjas W. F. Burns, D. Schneller, A.C. Putka, J. T. Bergeron ir prezidentas Paul J. Schneller su ponija.

ir paduodamas jų beisbolo mūšimo lazdas.

Jau antrą kartą po tūkstantinę laimi lietuvis studentas Jonas Apanites. Jis tik ką baigė Collinwood High mokyklą ir buvo priimtas į John Carroll Universitetą.

Šis studentas yra senų Dirvos rėmėjų Apanaičių anūkas. Jo tėvas, čia gimęs, Jonas Apanites jau keliolika metų tarnauja Clevelando policijoje, pasiekęs slapotosios policijos saržento laipsnį. Geras muzikantas, prieš įstojęmą policijos tarnybon turėjęs orkestrą, grojęs lietuvių ir kitų parengimuose.

GERAS NAMAS

I pietus nuo Lake Shore Blvd., arti šv. Jeronimo bažnyčios, mūrinis 7½ kamb. namas, 4 miegamieji, gazo šild., pilnas skėpas, 5 garažai. Žema kaina.

Saukti: IV 1-1653.

51 AKRAS IR 5 PASTATAI, prie kelio 322 — Neroorwill. Saukti: EN 1-4113.

ANTONIETTA STELLA

Metropolitan opera Clevelande pasirodo nuo balandžio 25 d. iki gegužės 1 d. Jos spektakliuose pagrindiniuose vaidmenyse pasirodys Antonietta Stella. Bilietai parduodami Union Commerce Bank — E. 9 ir Euclid Ave. nuo 9:30 iki 5:30 val.

NUOLATINIAI \$6.95 IR DAUGIAU
KIRPIMAS IR DAŽYMAS
TERRACE BEAUTY SALON
1161 E. 71 St., UT 1-1641
LIETUVAITES SAVININKES
Uždaryta pirmadieniais.

Dėmesio!

Visais apdraudos reikalais,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraiptis į atstovę

Paulina
Mozuraitis-Bennett,
HI 2-4450

KVIEČIAME VISUS ATŠILANKYTI Į LIETUVIŲ
BENDRUOMENĖS ANTROS APYLINKĖS RENGIAMĄ

RELIGINĮ KONCERTĄ

VERBŲ SEKMADIENĮ, BALANDŽIO 10 D., 4 VAL. PO PIETŲ
NAUJOSIOS PARAPIJOS BAŽNYČIOJE
18022 NEFF RD.

Programoje Čiurlionio Ansamblio vyrų choras, vadovaujant muz. A. Mikulskiui.

Solo giedant girdėsime Juliann Luiza Burke, Ilona Sandar, Dorothy Merhar, Julij Kazėną, Vacj Jurgelį.

Smuiku grojant Saulių Alkaitį.

Akompanuoja muz. Regina Brazaitienė.

L. B. Clevelando Antroji Apylinkė

D. L. K. BIRUTĖS DRAUGIJOS CLEVELANDO SKYRIUS KVIEČIA VISUS Į

PAVASARIO KARTŪNŲ BALIŲ

gražiai išpuoštoje Lietuvių salėje, balandžio 23 d., 7:30 val. vak.

DVI ĮDOMIAUSIOS KARTŪNŲ SUKNELĖS LAIMĖS
GRAŽIAS DOVANAS

Staliukus galima užsisakyti telef. MU 1-2762 nuo 5 val. vakaro ir pas V. Morkūniene PO 1-5614 nuo 10 val. ryto iki 4 val. vak.

Šokiai ir trumpa įdomi programa

KAS IR KUR?

• **Baltų Institute**, veikiančiam Bonnoje, Vokietijoje, tikraisiais nariais yra prof. Z. Ivinskis ir prof. A. Mačeina. Nariais korespondentais yra profesorai: J. Balys, J. Brazaitis, M. Biržiška, M. Gimbutienė, J. Grišius, J. Jakštas, P. Jonikas, St. Kolupaila, V. Maciūnas, K. Pakštas, J. Puzinas, A. Salys, Pr. Skardžius, A. Šapoka, V. Šilkarskis ir A. Vaičiulaitis.

• **Jina E. Totilaitė**, iš Omaha, Nebr., su savo paveiksiais dalyvauja jaunųjų dailininkų kūrinių parodoje balandžio 9-19 d. New Yorke. Jina 1959 m. baigė Omaha University su Bachelor of Fine Arts laipsniu. Buvo apdovanota Mengedot Art Award premija.

• **Inž. Domas Adomaitis**, iš Chicagos, dalyvauja chemikų suvažiavime Clevelande, vykstančiam Public Auditorium. Į suvažiavimą iš JAV susirenka virš 10,000 narių. Čia aptariami chemikams visi rūpimi klausimai.

• **Kovo mėnesį** vykęs **vajus Lituanus** žurnalui paremi atnešė 450 dol. Gi per metus 44,000 žurnalo egz. išleisti reikalinga apie 7,000 dol.

Todėl LITUANUS žurnalui Remti Komitetas pratęsia vajų į balandžio mėnesį ir pakartotinai kreipiasi į lietuvišką visuomenę, prašydamas jos supratimo ir paramos.

Akademiniis jaunimas dėkoja visiems lietuviams už jų aukas, be kurių nebus įmanomas tolimasis LITUANUS žurnalo leidimas.

• **Velykų atostogų metu**, balandžio 23-24 dienomis, Liet. Stud. S-gos Detroito skyrius ruošia studijų dienas Detroito. NAGRINĖJIMUI parinktos kontraversialinės temos, pakviesti puikūs pasikaitininkai. Vsi Amerikos ir Kanados studentai kviečiami kuo gausiausiai dalyvauti.

• **W. Ziogas**, Dirvos skaitytojas iš Orefield, mokėdamas metinę prenumeratą atsiuntė ir \$5.00 auką.

• **Ig. Varnas**, iš Hamilton, mokėdamas metinę prenumeratą atsiuntė ir \$5.00 auką.

Jaunieji skautai duoda priesaiką Chicagos Lituanicos tunto dešimtmečio šventėje. L. Knopfmillerio nuotrauka

Chicagos Lituanicos tunto dešimtmečio šventėje vyr. sktn. A. Matonis užriša skautui Vanagai kaklaraištį. L. Knopfmillerio nuotrauka

POETUI VLADUI ŠLAITUI PASKIRTA LRD PREMIJA

Lietuvių Rašytojų Draugija kasmet skiria 500 dol. premiją už metų geriausią literatūrinį kūrinį. Šiemet tuos pinigus duoda Hamiltono Lietuvių Bendruomenė iš gauto Kanados Lietuvių Dienos pelno. Taip Lietuvių Rašytojų Draugijos valdyba, pagerbdama šį Hamiltono ryžtą, ir jury komisiją sudarė iš Kanadoje gyvenančių rašytojų: J. Krailausko, V. Tamulaičio — iš Toronto; J. Kardelio, H. Nagio ir J. Zmuidzino iš Montrealio.

Balandžio 3 jury komisija turėjo savo posėdį ir premiją paskyrė Anglijoje gyvenančiam poetui Vladui Šlaitui už jo eilėraščių rinkinį "Ant saulėgrąžos vamzdžio".

Premijos įteikimo šventė ir didelis koncertas, rengiamas tos pačios Hamiltono Lietuvių Bendruomenės, įvyksta balandžio 10 Hamiltone. Koncerte dalyvauja iš Toronto Varpo choras, ved. muz. S. Gailevičiaus, ir vyrų kvartetas.

PHILADELPHIA

Jaunųjų Tautininkų veikla

Jaunieji tautininkai balandžio 9 d., šeštadienį, vyksta pamatyti JAV sostinės — Washingtono. Bus apilankytos žymesnės sostinės vietos ir Lietuvos atstovybė. Iš ministerio J. Kajecko gautas atsakymas, kad ekskursantai laukiami ir prašomi atsilankyti į atstovybės arbatėlės metu. Su jauniesniaisiais vyksta ir suaugusiųjų. Vykstama autobusu.

Tenka pasidžiaugti, kad Jaunieji tautininkai pradėjo rinkti aukas Vasario 16 d. gimnazijai remti. Gražu, kad jaunimas neužmiršta jaunimo besimokančio Vasario 16 gimnazijoje.

Serga Tautinės Sąjungos valdybos nariai

Ligos užpuolė du valdybos narius — H. Misliauską ir P. Didelį. Abudu jau ilgesnį laiką serga. P. Didelis, po padarytos kojos operacijos, sveiksta namuose.

Trumpai

Ilgametis Tautinės Sąjungos skyriaus valdybos narys ir dvejus metus buvęs pirmininkas J. Bakucas balandžio 14 d. švenčia 60 metų sukaktį. Jo veikla skyriuje yra stipriai jaučiama. Daug energijos, sumanumo ir laiko sukaktuvininkas yra pašventęs sky-

riui. Sukaktuvininkui linkime sveikatos ir energijos tolimesniame gyvenimo kelyje. P. M.

Sportas...

(Atkelta iš 6 psl.)

Aras. Išskirtinai atžymėti Algis Motiejūnas — Žaibas, Aloyzas Bartkus — Neris, Nijolė Gelažytė — Žaibas ir Irena Besperaitytė — Žaibas.

Pirmenybės V. V. Sporto Apygardos Komiteto pavedimu pravedė Chicagos LSK Neris.

P. Ptr.

TORONTO IR CHICAGOS SPORTININKAI ATVYKSTA Į DETROITĄ

Balandžio 9 d. Detroito lankysis ir rungtyniaus Toronto PPSK Aušros vyrų ir Chicagos ASK Lituanicos — Gintaro jaunųjų krepšinio komandos. Čia jos susitiks su Detroito LSK Kovo. Detroitiečiai šioms rungtynėms stipriai ruošiasi ir žada aiškiai išvesti pačius geriausius savo krepšininkus.

Sportinės varžybos Detroito senokai bebuvę, todėl tenka manyti, kad šios rungtynės sukels didelį susidomėjimą detroitiečių tarpe. Rengėjai laukia ir visus sporto bičiulius kviečia gausiai atsilankyti.

Rungtynės įvyks puikioje St. Andrews High School salėje, Larkins ir Wagner gatvių kampas. (Du blokai į vakarus nuo Martin ir vienas blokai į šiaurę nuo McGraw). Pirmųjų rungtynių pradžia 7 val. vak. P. Ptr.

TORONTO SPORTININKES CLEVELANDE

Percitą šeštadienį, balandžio 2 d., Clevelande viešėjo Toronto LSK Vyties mergaičių tinklinio ir krepšinio komandos. Čia sužaidė draugiškas rungtynes su Clevelando LSK Žaibo mergaitėmis.

Viešos buvo priverstos nusileisti abejoms rungtynėms fiziniai ir techniškai stipresnėms clevelandietėms.

Tinklinio rungtynėse terontietės dar vos pradėjusios pirmuosius žingsnius negalėjo sudaryti rimtesnio pasipriešinimo lietuvių mergaičių tinklinio meisteiui Žaibui, laimėjusiam 3:0 (15:7 (15:0) (15:5)).

Krepšinyje žaibietės patiekė nelauktą staigmeną, įveikdamos viešnias net 39:10. Žaibo mergaitėms tai buvo pirmosios rimtos rungtynės, neskaitant su trumpintų rungtynių Chicagoje, kovo 27 d.

Jeigu tinklinyje vytiets pasirodė dar toli atsilikusios, tai krepšinyje sudarė visai neblogai paruošto vieneto vaizdą. Pirmą kėlinį viešnios sugebėjo vesti visai aplygy žaidimą ir tik taiklesnių metimų dėka Žaibas užbaigė 13:5 savo naudai. Antrame kėlinyje žaibietės pradėjo gudriau išnaudoti savo fizinę persvarą ir agresyviai pulti Toronto krepšį, savo atakas dažnu atveju užbaigdamos įmetimais. Žaibo krepšininkės pasirodė

geriau, negu buvo tikėtasi. Iš paskirų žaidėjų išskirtina R. Besperaitytė, L. Juodytė ir N. Gelažytė trejkė, prie kurių vykusiai derinosi likusios. Treneriui Juozui Kijauskui tenka tikrai didelis nuopelnas, sugebėjusiam per vieną sezoną padaryti gražią pažangą.

Komandų sudėties ir įmesti taškai:

LSK Žaibo: R. Besperaitytė (8), L. Juodytė (2), N. Gelažytė (16), D. Čyvaitė (7), I. Besperaitytė (4), V. Karosaitė (2), R. Gaidžiūnaitė, R. Dučmanaitė ir V. Ambrazevičiūtė.

LSK Vyties: Kilotaitytė (8), Supronaitė (2), Lorencaitė, Večerskytė, R. Rutkauskaitė, J. Rutkauskaitė, Žulpaite ir Švedaitė.

Tos pačios abiejų komandų žaidėjos atstovavo ir tinklinyje.

ŽAIBAS : UKRAINIEČIAI 65:62

Rungtynių su Toronto Vyties mergaitėmis proga buvo sužaisyta ir draugiškos vyrų tinklinio ir krepšinio rungtynės su Clevelando ukrainiečiais.

Krepšinio rungtynės Žaibas laimėjo 65:62. Žaisdami toli gražu nepilnoje sudėtyje mūsų žaidėjai turėjo gerokai pasispauti, kad išneštų sveiką kailį.

Žaibą atstovavo ir taškų pelnė:

V. Gelgotas (10), A. Simaniūškis (12), L. Cieška (10), P. Stungys (9), K. Sumakeris (26), R. Liogys.

Tinklinyje Žaibas turėjo supasuoti prieš šiemetinį Clevelando meistrį — ukrainiečius 3:0 (16:14) (15:13) 15:10). Žaibiečiai turėjo stipresnį puolimą, tačiau geras ukrainiečių gyni-

mas ir pranašesnis kamuolio valdymas nulėmė žaidimą jų naudai.

LIETUVOJE

Šachmatininkas Vl. Mikėnas lankėsi Kretingoje. Jis ten skaitė paskaitą apie šachmatų ir vėliau davė simultaną prie 28 lentų. Meisteris laimėjo 18, 6 pralaimėjo ir 4 sužaidė lygiomis.

*

Šiaulių ir Radviliškio boksinių susitikimas baigėsi pirmųjų laimėjimu 8:6.

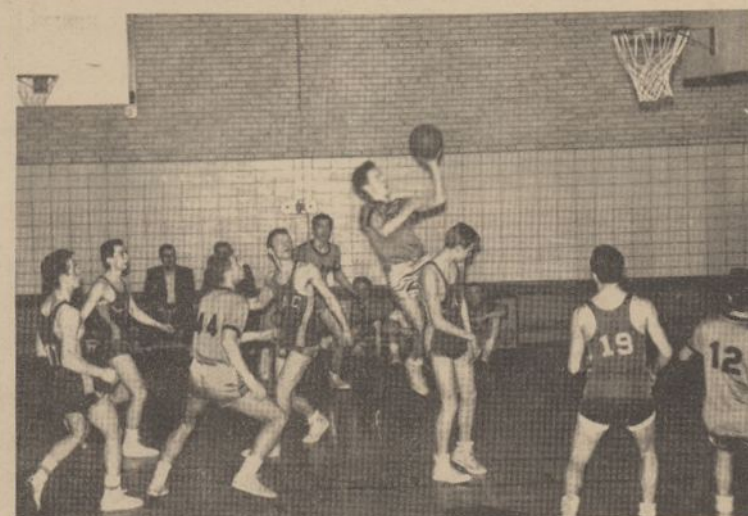
*

Prienai ir Mažeikiai, komandinėse Lietuvos stalo teniso pirmenybėse yra uodegėlės pabai-goje. Žemaičiai, norėdami kaip nors įveikti Prienus, ėmėsi dar prieš rungtynes įvairių gudrybių, kad tik susilpnintų prie-niečių kovos dvasią: svečiams nak-tį atvykus į Mažeikius, nieks jų nesutiko, neapnakvindino. Ne-gana to. Iš ryto nedavė ir pus-ryčių! Prienai ir sužaidė žemiau savo galimybių, pralaimėdami Mažeikiams 5:8.

Kitose rungtynėse Vilniaus Raudonoji žvaigždė įveikė šiaulius 7:6 ir Klaipėdą 8:5.

Atrodo, kad A. Saunoris stipriai pergyvena pralaimėjimus Kijeve, nes šiose rungtynėse nedalyvavo, atiduodamas taškus be kovos. Kol kas pirmenybėse stipriausiai laikosi Kauno Raudonoji Vėliava, prieš Vilniaus R. Žvaigždę, Kauno Bangą ir Panevėžio Spartaką.

Aukščiausia stalo teniso lygą sudaro 11 komandų, o "B" klasėje yra 10 komandų, padalintų į dvi grupes.

Akimirka iš baigminių jaunųjų A klasės krepšinio rungtynių Chicagoj tarp Neris ir Žaibo. Kamuolį meta Karsas, baigminėse rungtynėse surinkęs 40 taškų. P. Nalio nuotrauka

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

GEORGE V. WOODLING

GREETINGS and BEST WISHES
CHIN'S RED DRAGON RESTAURANT
SERVING THE FINEST CHINESE AND AMERICAN FOOD

3048 ST. CLAIR AVE.

PR 1-0190

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

PARSONS AND PARSONS

MAKERS OF WATERPROOF FABRIC
COLLARS AND CUFFS

Main Office and Factory - 413-15 Huron Road

413 Huron Road

CH 1-7723

GREETINGS and BEST WISHES

STATE SUPPLY CO.

Blanche B. Kanner
Wholesale Distributors of

Heating Equipment,
Sheet Metal Supplies

Roofing, Sidings
Builders' Specialties

1273 E. 123rd St.

MU 1-8182

Š. m. kovo 20 d. mirė ir kovo 24 d. palaidotas Kalvarijos kapinėse

A. † A. PRANAS ŽIDONIS.

Mes norim padėkoti visiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo į jo poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojam šv. Jurgio parapijos kunigams. Visiems, kurie užprašė šv. mišias už jo sielą ir visiems aukojusiems gėles.

Nuoširdus dėkui L. V. S. Ramovei, grabnešiams ir visiems, kurie prisidėjo savo darbu. Dėkojam laidotuvių direktoriui Jakubs and Son, kurie maloniu patarnavimu atėmė daug rūpesčių.

Dėkojam šeiminiškėms už tvarkingai paruoštus pietus ir visiems lankiusiems koplyčioje bei lydėjusiems į kapus.

Visiems nuoširdus dėkui.

Smelstoriai